

Előfizetési díj
Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket kivéve
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:
Őször hasábozott gármond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein és Vogler (Neuer Markt 11).
Pesten: Lang Leopold (Erzsébet-tér 9. z.)

Nyiltéri csikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás: Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal: Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS
A „KELET”
politikai és közgazd. napilap
nyolczadik negyedévi folyamára.
A „KELET” előfizetési ára:
Okt. — decz. 3 frt.
Egy hónapra 1 frt.
Egyes szám ára 5 kr.
Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.
Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálunk.
A „KELET” kiadóhivatala.

Kolozsvár, november 20.
(B.) Alig van parlament, melyben a parlament
tekintélyét kisebbitő botrány soha se fordult volna
elő, vagy a melyben egyes hevesebb természetű szóno-
kok a parlamentarizmus szabályait néha át ne
hágják volna.
Az ilyen nem természetű egyes kicsapongások
azonban a hirtelen felmerülő, viharhoz hasonlitanak,
mely elvonul fejünk fölött, s csakhamar újból elve-
hetjük a nap éltető sugarait.
Nem így áll a dolog a magy. parlamentben nov. 18-
án Csernatony képviselő ur által előidézett botrány-
nyal, mert bár Csernatony képviselő ur állítja, hogy heves
természete ragadta el, de állítása alaptalan, mert ő
beszédében azon nótát variálta, melyet lapjában már
sokat tárgyalt, hogy t. i. a miniszterek gazdagodnak
s az ország szegényedik, tehát nem első felhevülé-
sében, hanem rendszeresen gyanúsított.
Maga Csernatony ur végbeszédéből kitetszik,
hogy alaptalanul gyanúsított, mert azt mondja,
„hogy ha házak és uradalmak szerzésére nézve gya-
nusítani akarná tovább tudomása van, meg-
mondaná, ha documentumai volnának; de ő egy-
szerűen azt tartja, hogy fezen országban mindenki-
nek van joga gyarapodni, vagyonsodni, de a minis-
ternek nincs.”
Kell-e ezen szavakhoz commentár, nem mago-
kon hordják-e a hatásra számított alaptalan gyanu-
sítás bélyegét?

A „KELET” TÁRCZÁJA.
A nővérek.
Beszély.
Irta: Gerstécker Frigyes.
I.
A les.
(Folytatás.)
— Már ismét gunyolódasz — mondá Alfréd fé-
lig sértődött hangon, de tudom, mihelyt meglátod,
ezért is bocsánatot fogsz kérni.
— „Kedves Alfréd, mondá Kurt sokkal ko-
molyabban, lásd én jó izlésedben cseppet sem két-
kedem, de kérek hallgass meg tőlem egy okos
szót is egyszer.”
Alfréd mosolyogva szavalt:
Az ész a szívetlenséghez járul, egyszerűen:
A bölcsesség a lázadás jelvény.
A szív kiáll, egy lehelet a fegyver
S repkedve bódol ez, lábához térdelpeván.
— „Ugy látom meglehetősen jártas vagy a clas-
sikusok idézésében — mondá Kurt — s én ily rö-
gön nem tudlak e téren követni; engedj tehát egy-
szerű prozában szólnom, mert a tárgy, melyet érin-
teni akarok, valóban prózai, legalább te annak fo-
god tartani.”
— Messze kezded!
— „S mégis rövid akarok lenni. Azt mondád,
nemde, hogy 21 éves vagy? Én még ezt sem hi-
szem, legalább nem mutatsz annyit.
— Decemberben töltöttem be a 21-et.

Gondolják meg honatyáink, gondolja meg ugy
a jobb, mint a baloldal, miszerint itt a vidéken egy
bizonyos nimbus környezi még a törvényhozókat, a
melyeket megsemmisíteni káros volna; gondolják
meg hová törpül a törvényhozó testület s az egyes
képviselőbe vetett bizalom, ha azon modort sikerül
meghonosítani a házban, melyet az „Ellenőr” ha-
sábjairól ismerünk.
Ha egy magános ember gyanúsít egy ministert
a mint Csernatony képviselő ur maga sem tagadja,
kellő documentum nélkül, annak csekély hatása van,
de ha azt egy képviselő teszi, mindenesetre legalább
gyanakodást hagy maga után.
A hírlapoknak is tulajdonképp a közvélemény
tolmácsainak kellene lenni, de ők ma legnagyobb része
nem azon törekszik, hogy a közvéleményt kipuha-
tolva, azt képviselje, hanem hogy izgasson, gyanu-
sítson s a valódi érdemet sárba tapossa.
Gondolják meg a honatyák, hogy ha a házban
ismétlődnek a 18-án történt események, parliamen-
taris életünk ütere, a parlament tekintélye van alá-
ásva.
A szólás- és sajtószabadság drága kincsek, s
ezeknek legnagyobb ellensége nem az absolutismus
vagy reactió, hanem a sajtónak elajásodása s a szó-
lásszabadságnak oly nemű használata, a mint azt
nálunk fájdalom már többször használták némelyek.
A sajtót úgy, mint a szólás-szabadságot túlsá-
gosan korlátozni pozitív törvényeknek nem volna he-
lyes, mert magát a szabadságot ölné meg, de a so-
cialis téren határt lehet szabni a féktelenkedő írón-
nak s szónokoknak, mert az, a ki valamely társa-
ságban az illető szabályait nem oly mértékben sérti
meg, hogy beperelhethő legyen, de igen oly mérték-
ben, hogy a testület tekintélye kockáztatva van, a
testület minden egyes tagja által rendreutasítható s
socialis uton, a világszerte elfogadott társadalmi sza-
bályok megtartására szorítható.
Ha már a ház pozitív törvények által akarná
lejéti venni a közéletből történt parlamentarizmus
ismétlésének, a szólás szabadságát kockáztat-
hatná, míg a socialis téren a politikai szabadság
korlátozása nélkül elejét veheti annak, hogy folyvást
botrányos jeleneteket inscenirozhassanak a képvi-
selő urak.

Az erdélyi képviselők programja.
III.
(zzz.) Hetekkel ezelőtt e lap kitűnő pesti
levelezőjének és egyik hivatott publicistájának
pár cikkéből örömmel vettük tudomásul

— „Tehát husz s fél; Hulda — mert így hív-
ják nemde az angyalt — legfőlebb 17, miként
mondád, ugyan mit várhat okos ember egy ily sze-
relemtől?”
— S te nem tudod, hogy a valódi szerelem
örök?”
— „Örök! ez szép kifejezés, mondá Kurt eső-
desen bolintva fejével, ezt könnyű kimondani: „örök-
re tart e szüret” mondjuk a színházban, mikor
késnek felhuzni a függönyt; „örökös eső” mondják
komor esős napokon; „örök szerelem”, ha egy fia-
tal ember legelőbb elandalog egy szép sima arczon
s érzelmeit jó hiszemmel méri a végtelen
idővel.”
— Valóban prózáilag beszélsz, Kurt.
— „Előre megmondtam, hogy ily en leszek.
Már most gondolj fiatalodra, mert felteszem,
hogy „örök szövetségre” gondolsz kedveseddel. Felvéve,
hogy Hulda egy angyal s mint mondád csak 17
éves, meddig gondolod hogy észrevétlenül virágozha-
son? Legelőbb egy, vagy két évig. Ekkor, vagy tán
még előbb, előállhatunk a kérők, kik azon állásban
lehetnek, hogy kényelemmel is ellássák.”
— Ha ő engem szeret és úgy miként én
őt, minden kérést megvetéssel s hideg büszkeséggel
fog visszautasítani.
— „Te ekkor 22—23 éves léssz — folytatá
Kurt nyugodtan, a nélkül, hogy tudomást venne-e
félbe szakításról — s még legalább 5—6 év áll
előtted, míg házasságra csak gondolhatsz (is. Hulda
már ekkor 24 éves volna, s azt hiszed, nagyon vágy-
nék ő egy ily hosszasan tartó mátkaságra?”
S ha hatvan éves volna is, ép oly forró szen-
vedélyt éreznék iránta, mint e perczben, mondá Al-
fréd neki tüdővel.
— „Nyilatkoztál-e neki?”
— Nem volt bátorságom, mondá félénken Al-
fréd, ámbár százszor lebegett e vallomás ajkamon

azon értesítést, miszerint képviselőink határo-
zottan a deákpárti szempont keretén belül, ille-
tőleg pedig kizárólag oly kérdések tárgyalása
végett, melyek a nagy politikától függetlenek,
szűkebb körű klubbot akarnak alakítani, mely a
mi érdekeinkre nézve tanácsokkal szolgálja a kor-
mánynak, s körülbelül szorososan az igazságnak
megfelelően mondhatjuk, hogy Erdély minden
elfogulatlanabb gondolkozó fia megnyugvással
fogadta azon hírt is, hogy képviselőink köre
hajlandó lenne Kolozsvár városa egyik érde-
mes képviselője, gr. Péchy, elnöklete alatt kez-
deni meg tanácskozásait.
Végre remélhetők, hogy képviselőink egye-
sülni fognak egy közös eljárás s (ennek céljá-
ból) mindenekelőtt egy quasi-programm meg-
alapítása végett, melyben tüzetesen felsorolat-
nának postulatumaink, mintegy rendszeres soro-
zatba foglaltatnának minden, szellemi és anyagi
érdekeinkre vonatkozó kérdések.
Egy ily programm összeállítása nem épen
könnyű feladat ugyan; de nem is tartozik a su-
lyos feladatok közé, s az, egyszer közegyetér-
téssel megállapítva, kétségkívül becses alapul
szolgálhat képviselőink hatályosabb közös eljá-
rásának biztosítására, másfelől a kormány és
képviselői szélesb köröknek bizonyos, az állam
érdekeivel egyáltalában ellentétben nem álló
jogos igényeinek felől határozottabb felvilágo-
sítása végett; mert világos, hogy az nem arra
való lenne, hogy a nyilvánosságtól elvonassék.
Azonban, imé, ide s tova két hónapja,
hogy az első szűkebb értekezlet (mely nagyobb
körű értekezlet összehívását határozta) megtar-
tatott s még nem volt szerencsénk az erdélyi
képviselők programjának megszületését üdvö-
zölhetni.
Pedig hát most, a budget-tárgyalás be-
fejezése előtt lett volna ideje azzal elkészülni,
s azt érvényesíteni, ha nem akarunk majd is-
mét elkészté panaszokból keresni vigasz-
talást a miatt, hogy némely reményeink nem tel-
jesültek.
Meghíusult-e a különben életrevaló esz-
me, végleg megbukott-e a nemes törekvés,
mely életet és erőt volt kölcsönzendő képvi-
selőink szerepének, egész biztossággal nem tud-
juk. De gyanitunk kell, hogy nem sok tör-
tént képviselőink gyakorlatibb, egyetértő, activ
fellépésének bevezetésére; különben az nem
maradt volna titokban. S ha ez így van, mit
jelentsen egy ily fontos kezdeményezésnek ek-
képeni elejtése? — Mi vagy ki volt ennek oka?

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

Mennyire indiscret faggatózás ez, legjobb-
ban megítélhetik azok, kik az előttünk talány-
szerű eredménytelenség titkát közelebbről ismer-
rik, tehát maguk képviselőink. De azt meg mi
ítélhetjük meg jobban, hogy mi hasznosabb:
ezt az oedipusi talányt megfejteni vagy érin-
tetlen hagyni? Mi, kik az erdélyi társadalom,
a választók körében forgunk, jó lelkiismerettel
s egész biztossággal állíthatjuk, hogy a homály
lepiét, mely e kérdést borítja, s a felcsigázott
váramozásokat fásasztja, sokkal hasznosabb ket-
téhasítani és alkalmat nyújtani a közönségnek,
hogy lássa a valót, mintsem holmi, talán alap-
talan sejtelmek s gyanúsítások forgalmát moz-
dítani elő.
Az okok fürkészése végett, melyek e min-
ket oly közelről érdeklő ügyet talán hátramo-
zították, nem akarunk találgatásokba bocsát-
kozni. Képviselőink ha jól fogják fel saját ér-
deküket, maguk sietendnek az igazságot nyil-
vánosságra hozni, mi által — legyen bármilyen
is azon igazság — nemcsak maguknak, hanem
társunknak is sokkal kevesebbet ártanak, mint
a hallgatással.
Mi ezuttal csak a tényekkel ohajtanánk
számolni s a kétségtelen tény, hogy képvise-
lőink részéről a reményteljesen várt cselekvény,
mely az eddigi bénító szétzúllottság végét hir-
detné, nem nyert kifejezést semminemű alakban.
S tény, hogy az e tekintetbeni csaldóást
annyival inkább fájlahatjuk, mert nemcsak hogy
abból politikai ellenfeleink tőkét csinálnak, ha-
nem az ügy érdemét illetőleg is csak aulyos-
bitni látszik a helyzetünkből eredő aggodalma-
kat. A gyertya kezd körünkre égni, s meg-
mondhatjuk őszintén — hiszen nem élünk a vá-
lasztási mozgalmak kényes napjaiban — magunk
is kezdünk kissé izgatottságra jóni. Van okunk
rá, hiszen ha össze nem szedjük magunkat most,
a költségvetés tárgyalásánál, majd azután erő-
ködéseinknek nem sok gyakorlati eredménye
lesz; már pedig mi a sok politizálás után vé-
gre valami egyebet is sovárgunk, a mi érdeke-
inket kielégíti, nyomoruságos helyzetünkből —
a magunk s haza javára — fölemel. Imé (hogy
itt egyebet fel ne hozzunk) reánk nézve Er-
dély telekkönyvezésének befejezése életkérdés,
s a költségvetési bizottság már odáig haladt,
hogy elfogadta azon nézetet, miszerint e célra
jövőre is csak a tavalyi összeg szavaztassék
meg. Ezen s hasonló nézetekkel szemben, mel-
lyek érdekeinket oly közelről érintik, egy he-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan vagy te Kurt!
— „Van is okom rá, mert szerelmi ömlen-
géseiddel egy pompás szarvas elejtésétől fosztottál
meg, s mi több, még képzeted sincs róla, hogy mit
tesz az. De hadjuk ezt. Mikor utazol?”
— Holnap szeretnék ugyanazon posta-kocsival,
melyen ő elutazott. — És te mióta tartozkodol itt
Kurt?
— „Négy napja.”
— Különös, hogy mind eddig nem találko-
ztunk; én már egy egész hete vagyok itt s a falu-
ból és közvetlen környékéből nem távoztam.
— „Ebben rejlik az ok. Én itt a tetőn az
öreg főerdőszerű lakom, s az erdőt el nem hagytam,
sőt ha világos öltönyöket láttam a fák közt csillám-

— „Tehát még azt sem tudod, ha viszont
szeret-e?”
— Nem mindig kölcsönös-e az ily érzelem?
— „Nem gondolnám. S szűlőit ép oly kevé-
sé ismered?”
— Nem ösmerem, de van elég barátom Drez-
dában, ki bemutasson házuknál. Nagynénje családi
neve Laswall.
Kurt csak fejt rázza. „Itt a beszéd többé nem
használ, mondá. Látom beleestél ama szerelmi má-
morba, melyet nagyon fiatal emberek igaz s ze-
relemnek tartanak, s átlátom, hogy okos szót
reád vesztgetni hasztalan fáradság. Jőzan eszed szí-
veddel együtt tökéletesen „beázott” s az időre ha-
gyom, e vén Aesculapra, hogy ábrándos róza-pá-
lyádról az élet valódi rendes főtájjára visszate-
reljen.”
— A rendes utra akarsz te engem kényszerí-
teni, mikor én most virágos erdei ösvényen, és puha,
illatos moh-gyepen járhatok?
— „Ez utóbbit csak tévedés, hasonlatod sántít,
jegyzé meg Kurt. A mohának nincs jó illata, inkább
rothadt szagot áraszt.”
— Mily kiállhatatlan

lyesebb és hasznosabb, a mi specialis nyomasztó helyzetünk és maga az államérdek kívánalmának megfelelőbb felfogás érvényre jutását hogyan várhatjuk, ha maga az erdélyi képviselők köre nem siet sulyt kölcsönözni saját nézeteinek azok egyetértő nyilváníttatása által?

Az eddigi tapasztalatok eléggé megjelölik az utat, mely gyakorlatibb és eredményesebb eljárásra vezet. Csak értekezletek megtartása s egy programmszerű megállapítás képes egyetértést és erőt kölcsönözni. Egyetértésre kell vergődni gyorsan és határozottan. Hiszen régi igazság: ubi concordia ibi victoria!

— A képviselőház pénzügyi bizottságának nov. 19. 10 órakor tartott ülésében Széll Kálmán, mint a pénzügyi bizottság elnöke, előterjesztette azon eredményeket, melyek az 1873. évi költségvetésben a bizottság határozatai folytán tett törlesztések és változtatások következtében előállottak. Ezen eredmények a következők:

Rendes kiadás 197.778,104 ft;

Rendes bevétel 191.338,290 fr;

Hiány 6.439,814 ft;

Rendkívüli kiadás 47.287,087 ft;

Rendkívüli bevétel 12.147,517 ft;

Hiány 35.139,570 ft;

Mindenek előtt megjegyzendő, hogy az 1872. 22.655,232 frtot terő hitelmaradványok nem vétettek fel az 1873. évi előirányzatba.

Ezen hitelmaradványok képezik az 1873. évi deficit legnagyobb részét.

A fennebb említett 35.139,570 frtnyi hiányból levonva a hitelművelési kiadások és bevételek között mutatkozó 5.031.340 frtnyi felesleget, mintán ezen összeg utalványoztatik 1873. ra a sorsolási alaptól a Dunaszabályozásra és a margitszigeti állóhid költségeire, a rendkívüli kiadások s bevételek és a hitelművelési bevételek és kiadások között mutatkozó hiány 30.108,230 frt tesz.

Az összes hiány 36.548,044 frtra megy, mely az 1872-iki hiányon kívül, mint az 1873-ik évnél valóóság hiánya lesz fedezendő.

Cslörtökön tartandó ülésben a bizottság a fedezet módja iránt fog a pénzügyminiszterrel tanácskozni, a fennebb közölt eredmény szolgálván a tanácskozás alapjául.

Bukuresti szemle.

Ismét beleharaptunk a világrendítő politikába. Gr. Andrássy viszi a főszerepet, abban a rettenetes politikában melynek célja: Romania méltóságát függetlenségét a világ előtt megalázni, megsemmisíteni. A bécsi „Gazette des Etrangers” közlel napfényre hozta I. Károly hercegnek 1866-ban a nagy vezérhez intézett levelét, melyben I. Károly előmeri a sultánnak Romániára vonatkozó jogait, s kijelenti, miszerint Románia olyan kiegészítő része Törökországnak, mint pl. Bukovina az osztrák-magyar birodalomnak. Tudva levő dolog, hogy 1866-ban a vörösek voltak I. Károly tanácsadói. Azonban a mostani bus vörösek a fejedelemnek említett leveléről semmit sem tudnak. Ők ilyen levél létezését a külgügyminiszteriumban kereken tagadják. Honnan került tehát napfényre ez az ominosus levél, ha csakugyan létezett. Azt bizonyosan valami nagy tekintélyű román, — ha t. i. létezhetik ilyen áruló román

S a két barát ezután csak közönbös tárgyakról csevegve, nyugodtan haladtak a közel faluhoz vezető úton.

(Folyt. köv.)

Shakspeare-tanulmányok.

Egressy Ákostól.

„Opinionum commenta delect dies,
natura judicis confirmat.”

I.

Hamlet.

(Folytatás.)

A második felvonást Hamlet az örökség színelésével kezdi. — Ez alakfölvételre őt azon újabb benső küzdelme kényszeríti, mely megérlelt végrehajtási szándéka és a kivétel közötti határozatlanságból származik.

A cselekvési ösztön, és a reflexio ellenmondási harcra valódiilag itt veszi kezdetét.

Az ellenmondás Hamlet betegsége, s e betegség jelemének tragicuma.

Az alakoskodás látszólag csupán eszköz, ugyan, hogy a királyt és környezetét gyanútlanabbul kímélhesse, s hogy ezek ellen irányzott gunyos, sértő szavai, mikbe buszuját rejti, menteségre találhasanak; de másfelől lelki szükség is, hogy mély és fellelőző gondolataival, miket az ellenmondások legyőzhetlensége miatt egy örült lelkiállapotából merít: dult kedélyének némi enyhülést adjon.

Hamlet meghasonlásban van magával és az egész világgal. E meghasonlás alapja: az egymással ellentétes elemekhez való alkalmazkodásnak mély érzése és világos tudalma. — a gondolat és tett közötti végtelen különbség fölismerése. Ehhez járul még az, hogy az egyetlen inádotlány: Ophelia, néhány nap előtt visszautasítá szerelmét

ur — küldötte meg annak a magyarlapnak a „Gazette des Etrangers”-nek. E szerint itt conspiratio van egy román és gr. Andrássy politikája között Romania ellen. Nem, nem conspiratio, hanem valóóság fenséges árulási tény — unu actu de inalte tradare. Ezen conspiratiának célja Romania helyzetének megváltoztatása, de nem saját hasznára, hanem eskis a magyar politika előnyére és azon hazabelisére, a kik áruló segélyt merészelnék adni. Azonban hasznátalan minden ilyes mesterkedés, mert a románok figyelmét nem fogja kikerülni. I. Károly levelét egy miniszter sem ellenjegyezte, hanem az a román. De talán nem is volt román, mert a vér vize nem válik. Ebből áll röviden az „Arma virumque cano” rettentő viadal, mely még csak a kezdetén van. Azonban ebből is láthatta őn, hogy hol kalandoz a vöröspárt eszejárása, s mennyire tisztelik a viszonyt mely őket az orosz jármóból kiszabadította, a melybe smét belekivánczognak inkább, hogysem egy Hohenzollern herceget lássanak hazájok trónján. Nem kell I. Károly, mert a vörös ábránd valószínűsítő elfordult s tényezőit egy Bretianot és Rosettit ad acta tette. Nem kell, mert tiszteli a szerződéseket és békében kíván élni szomszédaival s ezek közt a magyar nemzettel. Csak az a szerencsése Romániának s I. Károlynak, hogy nem szorultak a bockorosak tanácsára. A fejedelem említett levelének rövid tartalma ez: 1-ször. Igyekezni fogok az egyesült fejedelemsegek és Törökország közötti százados köteleket még szorosabbra fogni. 2. Előmerem amaz európai elvet, Törökország épségét. 3. Kötelezem magamat és utódaimat ő felseje a Sultánnak az egyesült fejedelemsegek feletti jogainak tiszteltetére, miután az egyesült fejedelemsegek az ő birodalmának kiegészítő részét alkotják. 4. A 30.000-ből álló hadsereg, melyet ő felseje kijelölt, nem fog szaporítani. 5. A pénzveretési jog később fog a sublim Portával elintéztetni. 6. Előmerem a török hatalom és az európai hatalmak között kötött szerződést. 7. A külhatalmakkal csak helyi érdekű egyezményeket fogok kötni. 8. Az egyesült fejedelemsegek nevében semminemű rendjelt sem fogok állítani. 9. Midőn Konstantinápolyba menedek az investáló fermán átvételére, közvetlen is fogom ezekről a felsejes Sultánt biztosítani s könnyű leend az évi adó emelése fölől, a mennyit a kamara elfogadhat, értekezni.

A kik szemtanúi voltak I. Károly herceg bevonulásának Bukurestbe, a kik közvetlen hallottak harcias dictióját a metropolian akik szemekkel láttuk, miként gyűjtötték az önkénteseket, kikkel a törökre ráijesznek, ha I. Károly el nem öméri, nem tehetünk egyebet; mint mosolygunk ama gondolatra, hogy mennyi ha czias komédiát játszott le akkor a verespárt Romániában s miként szült a hegy egy egy picinyke kis egeret.

Azonban éppen az bosszantja végig a vöröset hogy az a harcias komédia a maga egész turpisságában áll ma a világ szeme előtt. Ők fégyveres komédiát játszottak akkor, mert a mint most szépen bevallják, a hátuk mögött állott III. Napoleon, a ki megígérte a vöröseknek, hogy a beiktató fermán el fog maradni s Károly herceg független ur leend Romániában. Ma már e boldog ábránd szétfoszott s Károly nem hogy független volna, hanem olyan pontok árán lett vóda, milyeneket, a vörösek szerint még főnőriora fejedelem sem irt alá. Vége lett ezzel Károly utolsó népszerűségének már t. i. a „Romanul” hasábjain s Rosetti hozhat köztársasági olnököt, alább nem is beszélünk, Bukurestbe.

Hamlet lassu léptekkel jön, az udvart és környezetét kémlelendő, a király egyik termébe; a tébolyodásnak csinált külső jelei látszaak rajta, például: haja összekuszálva, mellén ruhája itt-ott felgombolva, melynek nyílásán inge látszik, palástja hanyagul hátravetve, kimaresztett szemei a könyvbe szegezve, melyet kezében tart.

Polonius, ki Hamletet valóban örültnek hiszi, hogy ez állapotának okát fűrkésze: egyedül vár reá a teremben, s ekként szólítja meg:

„Hogy van az én tönkös uram Hamlet?”
a visszautasított szerelmes gunyból származottnak véli Ophelia atyjának, s a bitörő-fő-eszközének a kérdését, őt tartván szerelmi viszonya felbontójául; — s folyvást a könyvbe merül, egykedvűleg, mintegy odavetve, s az együgyűség hangján válaszolja:
„Jól hál Isten!”

Polonius további kérdészetései, Hamletnek mindinkább terhére vannak, s egy-egy mozdulattal, hang- és arczjétékkel élénk jeleit adja túrelmetlenségének, s alig fékezhető haragjának, mikkel Polonius távozásra készíti. — Ekkor érkeznek Rosenkranz és Guildenstern, állítólag Hamlet látogatására, mint ennek ifjúkori barátai, s volt iskolatársai, kiket tulajdonképpen, mint szolgalelkű udvaroncokat a király küld, a rejtélyes herceg kikémlésére; — de céljukat Hamlet azonnal fölismeri, s meg is hissitja.

E két udvaroncokkal tartó beszélgetésben világosan nyilatkozik Hamletnek a fölötté uralkodó öntudat hatalmának ismerete, mely mint a gondolkodás negatívítása, minden közvetlenséget megsemmisít; azért e szavaiban:

„— mert nincs a világon se jó, se rossz; gondolkodás teszi azzá” —

ugy fogja fel a gondolkodás elvét, mint korlátlan intézőjét eszének, itélőképességének, tetteinek; különösen tudatában van ennek akkor, midőn az ember magasztos lényéről ily lelkesedve elmélkedik:

Az avonturie politika, ez kell a vörös uraknak, mert másként nem juthatnak uralomra.

Nem csodálom midőn közlelbi levelemben megírtam, hogy mit fog mondani a román sajtó Paoli rom. kath. püspök pesti időzésére. A vészhangot természetesen a pesti román lapok fűjták meg. Paoli Pesten és Esztergomban elszóltta magát a románok és ezeknek kormányára ellen, mennyire t. i. a Federatióval is meghallhatta. A román kormány nem segíti a felekezeti iskolákat s még román könyveket sem ad nekik, holott a Federatióval szívesen adna. „Szerinte Bretiano idejében a közoktatás miniszteriumban el volt határozva Romániában egy rom. kath. papnővel állítani csak is azért, hogy az ifjak ne menjenek a szomszéd országba és hogy kapjanak román nevelést. Ez az üdvös azonban csak eszme maradt.” Ebből világosan érthették önk, hogy mi feladata leend egy rom. kath. papnővel Bukurestben és miért mondom én, hogy kár arra egy krajezár magyar pénzt vesztegetni. Ezt az üdvös ajánlatot abban a bretinós világban a ref. hitű magyaroknak és német ajku lutheránusoknak is megtették volt. Akkori bukuresti ref. lelkész Koós Ferencz, kivel szoros baráti viszonyban voltam, beszélt el nekem, hogy Rosetti kultus miniszter felhívatta és egyebek közt így szólott hozzá: „ön a reform. hitű románok cheffe fog lenni s mi itt önk számára külön osztályt fogunk berendezni, de conditio sine qua non, hogy többé még csak szó se legyen az erdélyi püspökről és egyház főtanácsról.” Koós ez ajánlatot kerekén visszautasította, mire Rosetti haragra lobbantva fölugrott székről és így dörgött Koós-ra: „Nem fogadod el?” Nem tehetem. „Jól van tehát, akasztass fel engemet, de azt én is megmutatom, hogy az erdélyi püspökök egy hajszálnyit befolyása sem leend többé Romániába s ezzel jelt adott Koosnak a távozásra. Koos kikerülte a tört, de drágán is fizette meg, Rosetti s később Kogalniceánó lapjai kiküldték a magyar nemzet képmének és saját híveinek nyers tömegét uszították ellene. Azonban a prot. pap növelde iscsüörtököt mondott. Paoli Ignác rom. kath. püspök belement a törbe, ő azt hiszi, hogy Bukurestben magyar rom. kath. papokat nevelhetni, hanem keserűen fog csalódni. Nemzetiiségi tekintetben intolensabb országot Romániánál még nem ösmertem. Lesz még alkalom önk előtt állításomat bebizonyítani.

A kolozsvári ivóvíz.

Lehet-e Kolozsvárt, ennek piaczn, utcáin minden házi czélra alkalmas vizet kutatás alkalmával remélni, oly kérdés, melylyel többen foglalkoznak. Sajnos, hogy ez ma felmerülhet, és megfűjtését több száz évvel ezelőtt nem nyerte.

Elméltileg teljesen biztos feleletet a kérdésre nem lehet adni.

Ha képzeletben a Szamos völgyének és így azon részének, hol Kolozsvár fekszik, azon képét, állapotját, melyet több évvel Kolozsvár keletkezése előtt birhatott, elgondoljuk, tanui levén a sok kő-, homok- és földrészek vizek általi lehordásának és elszórásának, és így a völgy talaja emelkedésének; ha elgondoljuk, hogy egy folyó, ha medre a mart színvonalára emelkedik, más irányt vesz, és alacsonyabb téren foly mindaddig, míg ugyanoly módon lerakott kő, porond miatt onnan is kiszorul, és így helyét, míg akaályra nem akad; szüntelen változ-

„mily remek mű az ember! Mily nemes az értelme! Mily határtalanok tehetségei! Alakja, mozdulata mily kifejező és bámulatos! Működésre mily hasonló anyaghoz! belátásra mily hasonló egy istenséghez; a világ ékessége!” — sat.
hogy aztán saját bönült tetterejére reflectálva, annál gunyosabban mondhasa:

„— és mégis mi nekem ez a csipetnyi por?” —
s midőn az Istenhez hasonlított ember előtte csak „egy csipetnyi por,” — ezzel azt akarja feltűntetni, hogy a mily legyőzhetlen az öntudat hatalma, ez éppen oly összeegyezhetlen a tette szükségös önmegtagadással, miért reá mindkettő célját veszti.

A reflexio és tett közötti ellenmondás fölismerése, s az e miatti meghasonlás szűli olykor-olykor önmaga ellen fordult haragját, mely mint önmestző láng, a legtöbb benső erővel tér elő kedélyéből, különösen azon magánbeszédében, melylyel e felvonást végzi, s a melyben eddigi alakoskodásának hiábavalóságát mint eredményt tünteti fel.

E magánbeszédében: „Most magam vagyok” — sat. legelfoglaltanabbul jelöli ki saját álláspontját, midőn ábrándozónak, tétlennak, gyávának nevezi magát; s exaltatiójában a legtulzottabb szigorral, s a legkiméltelebbül itél saját emberi gyarlósága felett, a nélkül azonban, hogy ezzel baját orvosolná, hogy a tett szándékát bensőleg felszabadíthatná, s hogy az örökös önvád alól magát fölmenthetné.

Legélesebb gunyt fejez ki akkor, midőn azon meggyőződésnek ad kifejezést, hogy a színész egy „Hecuba” miatt, azzaz: a komolyságnak csupán csak látszatát ért, a szenvedélyek játékszerű lelkesül; míg őt, magát, a megrendítő, a rémítően üszítelő valóság csak a látszat komolyságai emel.

Hamletnek ez önellátási foglalkozása sem egyéb, mint a cselekvés elől való menekülés, — újabb télvázás és határozatlanság, melynek folytán, — mintha csak a tett tette való lépést akarná is-

tatja; ha elgondoljuk, hogy egy folyó akár merre vegye útját az elhagyott előbbi ágyával összeköttetésben marad, és vize ebbe is szűrdök, különösen akkor nagyobb mértékben, ha medre a régi ágya színvonalán felül jóval magasabbra emelkedett, nagyobb nyomás következtében, ha mindezeket elgondolva megengedjük, hogy ott, hol Kolozsvár fekszik egykor a Szamos folydogált, ugy nem volna egyéb hátára, mint a Szamos által lerakott porond rétegen leereszkedve áttörni ennek vizét egy mélyebben ástott medenczébe szivárogni engedni és onnan meríteni.

De magában az ilyen elmélkedés nem elég kiserlethez jogosít, ennek nem sikerülése esetében a vállalkozó menti, lelkesít, buzdít, mert egy lehetőséget előnkbe tár, de bizonyost nem nyújt, mert a földszíne alatt oly viszonyok lehetnek, melyeknél fogva a Szamos azt mit feljebb elé bocsáték, nem tehet.

Itt positiv tudás és adatok kellenek, melyek vagy bizonyost mondanak, vagy a lehetőről győznek meg.

Ily adatokat kerestem én, hogy Kolozsvár talaját megtudhassam. A többek között néhai Kagerbauer Antalt, Kolozsvár igen derék és lelkes polgárát és építészét kérdezve, hogy a piaci templom alapja lerakásához minő földrétegeket törtek át, azt felelte, hogy a telvény rétegeken leereszkedve, egy porond és kavics réteghez jutottak. A kútásokat és tisztítókat kérdezve, hogy a kút fenekén miféle réteg van, mind azt felelték, hogy olyan porond, milyent a Szamos hord. Továbbá kérdezve, hogy azon a porondon át leereszkedhetik-e, azon választ adták, hogy a feltörő sok vízzel megküzdni nem lehetvén, kénytelenek voltak mélyebb ásással felhagyni, és a munkát befejezni, így történnén ez többek között a posta-épület udvarán a közepütczében talán 1867. vagy 1868-ban. A porondból kitörő vizet kitünő jónak mondván minden kikérdeztet kutások.

Ezek mind kedvező és biztató adatok. azonban a kolozsvári talajban észlelt kavics nemére és eredetére nézve biztos felvilágosítást nem adnak, mert az más uton is eredhetett. Most ugyanis 1855 vagy 1856-ban Kolozsvárt a katona lakánya során a k-középutca felé egy ház épülvén, annak alapárka fenekén nagy meglepetésemre vízzel telt kavics-talajt láttam, melynek oda jutását akkor nem é tettem, a Szamos ottan azt oly emelkedett helyen nem rakhatván le. Fűrkésni nem volt időm, mivel Kolozsvárról eltávoztam. Később Kolozsvár és Szamosfalva között utazva két helyen egy diluvial rakodást észleltem, mely a Szászváros és Szeben között létezővel és eltérővel ugyanegy és mintegy általam ejtett kísérlet mutatta, a kettő ásvány-tartalmban egyezik. Ezen diluviál réteg mint látszik, Kolozsvár alaktól elterjed, a katona lakánya mellett észlelt és látott kavics is ahoz tartozik és bízható, hogy a kutások is, ha nem is mindenütt, talán olykor ilyenre is jöhetnek.

Ezen diluvial réteg azonban nem ad remény a jó vízre, mert noha ez a kő és kavics mellett agyagos porondot is hord magában, de láttam olyat is, melyben az agyag hiányzott és a rajta átszűrődött víz a legtisztább volt, ivásra alkalmas és egyéb házi czélokra. A Kolozsvár talaját képező kavics akármi uton származott, annak vize az eddigiek szerint kitünő.

Ezeket előre bocsátva, szerény véleményem az, hogy valamelyik városi kuttal a kavics talajon át

mét késleltetni: erkölcsi lelkiismereteskedésbe kapcsolódik s határozatlanságát abbéli hiábavaló buzgalomával menti, takarja, istápolja, hogy a boszura erkölcsi jogosultságát keres: ezzel ér ben-ső fejlődése újabb fokozatot; e célból minden okot, minden körülményt újból fontolóra vesz, lelkiismereteskedve bonczolgat, részletez, fejteget s midőn azt mondja:

„Hallottam én, hogy nagy gonosz-tévőt

Színházban a csupán költött darab

Ugy meghatott lelkéig, hogy

legottan

Önkényt feladta büböstetteit”

mindinkább hevül ugyan az alkalomért, mely őt elősegíteni látszik; de e fontolgatással is csak elodáz magától; — s e kész tervében:

„de tör les e darab,

Hol a király, ha bübös, fennakad!”

ismét új erőt, bátorságot mutat ugyan, hanggal szintugy, mint kifejezéssel; de ezekbe már erkölcsi alóltsága van burkolva, melyben fölismeri, hogy ő maga fölötté csalódik.

Hamlet azonban sokkal öntudatosabb, elmélkedőbb, nyugtalanabb természetű, semhogy ez öccsalódásban sokáig megmaradhata s ezért csakhamar bekövetkező ébredés méginkább visszaveti őt buskomorságába.

Miután Hamlet magát erkölcsi lelkiismereteskedésén rajta kapta, s ez öccsalódásról teljesen meggyőződött: csak akkor érzi leginkább, hogy földata a legélesebb ellentétben áll saját lényével, s pillanatnyi kétségbeesésében mintegy ösztönszerűleg támad szívében, lelkében: „a lét vagy nem lét kérdése” — a nek kisegítő themája, mely ama világhírű magánbeszédet képezi.

(Folyt. köv.)

minél mélyebben kellene leereszkedni és annak falazatát a televénytödrétegből beszívároghatott undok víz elzárása végett, ezen réteg egész magasságában kellőleg bedöngölt jó agyaggal körülvenni.

Hogy pedig mind ez minél tökéletesebben, rövid idő alatt, pénz és erő pazarlás nélkül történjék, igen czél szerűnek látnám, hogy Kolozsvár akár Pest-ről, akár pedig és még inkább Bécsből, egy a kutatóépítésben teljesen gyakorolt, ennek munkáját minden részletben ismerő szakembert hozatna, mert tudatlan napszámokkal, nem többlet tudó vezetőkkel, olyan primitív móddal, mintyent pírulva láthatni, mint keserűen tapasztaljuk, Kolozsvár jó kútvizet nem nyer.

Y. X.

A kolozsvári ifjakhoz.

Mi évek óta, ezek vágya volt, a kolozsvári torna-intézet létesült! Ha kell templom a valóságos kebelnek, muzeum, akadémia egyetem a tudományosságunk, színház a műveltségünk, százszor kell tornaintézetet a férfi erő kifejtésére!

Ha kedélyed nyomott, életbajaid komorrá tesznek, ha beteges vagy, — tornázzál és erőd, kedélyed megjövend hamar!

Mi szép az ifju, hogyha ép, erős, s mily szánandó, ha békés, beteges!

És az erő önmagunkba van — kifejtetünk szükséges azt csupán!

Nemzet nagygyá, dicsővé úgy lehet, — ha minden tagja ép, erős, vitéz!

Ne legyen városunknak egy fia, ki a torna-intézet tagja nem leszen!

Ifjak ne tőrjétek magatok között azt, ki nem fog belépni az intézetbe!

Hölgyek ne becsüljétek az ifjut, ki elpuhult visszavonul a férfi erő iskolájától!

Fel ifjak, mutassátok meg, hogy a parlament és város tanács, mely segélyt ajánlt az intézetnek s mely értetek tévé azt — nem fog csalódni bennetek! —

Fel tehát!!!

Egy polgár.

Magyar színészet.

(N—r.) Szerdán nov. 20-án Tóth Kálmán „A király házassága” című jó udvari vígjátéka volt színen. A mű jó benyomást tesz a nézőre, habár csak egy sikerült alak ad neki életet és elevenséget. Valamint Kis-Kópjai Nagy-Kópjai, Kópjai Imre a jelzett színű legberégettebb alakja, épen úgy az előadás fénypontját a Kópjait személyesítő Halmi Játéka képezte, ki finom komikummal festett, a Pécselt „studium generale”-t végzett jó fiút kedvesen játszta. Mátraiban a képmutató, cselész és nagy-ravagó Doctissimus Guidó hű képét láttuk. E kép kiegészítő darabját, Magnificus Balló udvari tanácsost Kendi sikerülten és — dicséréttel legyen mondva — most az egyszer a legkisebb tulzást nélkül jelenítette. És míg ez itélet Kendire nézve egy részről bizelgő lehet, más részről jó akaratu buzditással szolgálhat, hogy azon irány, melyben őt tegnap mozogni láttuk, t. i. a gyöngéd és finom vonásokkal festés — az igazi haladás útjának kezdete, Krasznait szerepének (I. Lajos király) jelentősége valmenynyire ambicionálta; ez által kissé kizökkenvén szokott egyformaságából, ügyességét lehetőleg kifejtette, hogy az erőteljes fejtett királynak némi erőt kölcsönözzön. Beczkőnéba legkevésbé sem ismertük föl a büszke, gunyoros, hódítani vágyó főúri hercegnőt.

Philippovicsné (anyakirályné) nem igen tud doctrinár modorról kitérni; vagy oktat, vagy lamentál. Így nem csoda, ha egy a politikai életben irányadó királyné méltóságát látva csak nagyon halványan volt képes visszatükröztetni. Szentgyörgyi (István, bosniai bán) a mennyire csak bírta kitöltögette üres szerepét. Kovács Gyula (Kont Miklós) rövid jelenetével is imponált. Boér Emma (Erzsébet) a szelid, művészi hajlamu, szeretni vágyó Vanillát sikerrel ábrázolta. —

(A tegnapi színi tudósításba több értelemzavaró sajtóhiba került. Például: „sikerült Offenbach”, a helyett, hogy: „sikerült előadás: Offenbach” stb; de okvetlenül szükséges kimarad; „természetlenség láza (!) nélkül” helyett teendő: „természetlenség hátránya nélkül.”)

Értesítés.

Az egyetemi ifjuság ismerkedési estélye szombaton, november 23-án fog megtartatni a Redout teremben esti fél nyolcz órakor, miről az összes egyetemi ifjuságot értesíti

a bizottság.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten nov. 21. 11 ó. — p. d. e.

Érkezett nov. 21. 11. ó. 40 p. d. u.

A Deákpárt tegnapi értekezletén a kormány tagjai nem vettek részt, noha Lónyai kezdetben nagy

programbeszédet szándékozott tartani; az értekezlet elhatározta, hogy a ház elé a házszabályok azonnali revíziója ügyében indítvány terjesztessék, kilencz tagu bizottság a házszabályokat megvizsgálja s indítványokat tegyen jövődö botrányok megakadályozása végett.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, november 21.

— **Gr. Lónyay** miniszterelnök ma ő felségéhez Gödöllőre utazott, hogy a királyné ő felségének nevenapja alkalmából kifejezze a kormány s a törvéhozás jó kívánatait, s a képv.ház eseményeiről jelentést tegyen.

— **Bittó Istvánnak**, meg mint igazságügy-miniszternek, az igazságügy terén kifejtett tevékenysége emlékeül legujabban egy 2000 aláírással ellátott igen díszes emlékkönyvet adtak át. Az albumban nem csak a törvénykezési hivatalnokok sorából, hanem a társadalom minden osztályából találhatók aláírások,

— **A kolozsvári önkényes tűzoltó-egylet** tegnap a tanácsház udvarán a fecskeudvókat tartott gyakorlat után a sétátérre rándult ki, s bár a homályos nedves őszi nap épen nem kedvezett tűzoltóknak a férfias multságának és önkényesen felvállalt kötelességének: a tagok buzgalma ezáltal is oly élénk és kitartó, mint megalakulásuk kezdetén; s ez kétségkívül a siker legbiztosabb záloga.

— **A kolozsvári kir. ügyészségtől** vesszük e sorokot: kolozsvári ev. ref. lelkész tiszteletes Szász Domokos urnak tudomására jutva az, hogy a helyi kir. bírónak egy, 1 havi súlyos bírtón büntetés alatt állt nő feyencz, épen szabaddalra tétele napján gyermeket szült, 5 ft. o. é. k. kézpénz s több ruhanyeműket az anya s gyermek segélyezésére mai nap hozzám juttatott. Habár a helyi kir. bírónak a feyenczek büntetések kiállása után a büntetési idő alatt átalok a bírónban végzett munka arányához mért osztalékban részesülnek s így lehetőleg megóvva vannak attól, hogy a szabaddalra tétele után jogtalan elcsajátításokra kényszer által utalva legyenek, mindazonáltal tagadni nem lehet, hogy ezen munka díj rövid ideig tartó bűnhődésnél igen jelentéktelen. Miután jelen esetben az adomány által egy kiváló jótétemény gyakoroltatott, nem mulasztatom el, tiszteletes Szász Domokos urnak ezen eljárásáért a kolozsvári kir. ügyészség nevében köszönetemet a nyilvánosság terén is azon ohajással nyilvánítani: vajha a mivelt nyugot példájára s a humanus kor kívánalmának megfelelőleg a tiszteletes ur által tett kezdeményezésre nálunk is hason czélú jótékony egyletek alakulását létesítve s ezek által az oly gyakori bűn visszaesés ellen hatalmas óvszer nyujtatnék. Kolozsvárt, 1872. november 17-én. Sebestyén Mihály, kir. ügyész.

— **A torna-vivodánál** a beiratások ma kezdődtek meg.

— **Zombori Gusztáv** a főrendiház iroda igazgatója e hó 18-án hunyt el alig 37 éves korában.

— **Fekete Gábor**, kir. alügyész N.-Szebenben, közelebből jegyezte el a kedves Balogh Nina k. a. t.

— **A „Kol. Közölnyök”** örömet kéntelenek vagyunk ez alkalommal megzavarni, mert a torna-vivoda épület homlokzata előtt a kertelés még ez év folytán okvetlenül el fog készítetteti.

— **A cholera** állásáról folyó évi november 19-én beérkezett napi tudósítások szerint Budán nov. 18-án újabb choleraeset merült fel 10, ehhez hozzászámítván az áprlász alatt maradt 126 egyént, az összes beteglétszám 136, ezek közül meggyógyult 17, meghalt 7, oct. 18-ától összesen megbetegült 598, kikből meggyógyult 273, meghalt 213, gyógykezelés alatt pedig maradt 112. Pesten nov. 18-tól 19-ig újabban megbetegült 28, ehhez számítván az ápolás alatt maradt 163-at az összes beteglétszám 191, ebből meggyógyult 13, meghalt 10, a járvány kezdete óta összesen megbetegült 362, ebből meggyógyult 70, meghalt 124, további ápolás alatt pedig maradt 168. Kassán a cholera betegek száma 1-el szaporodott; a betegek közül — halt meg. Baranyamegyében Szekesön nov. 16-án egy choleraeset merült fel, mely halállal végződött. Hont-megyében Szob községben november 17-én egy halállal végződött choleraeset fordult elő. Liptóme-gyében Szjelnice községben november 17-én egy choleraeset merült fel; a beteg javult.

— **Az olasz határon** a cholera miatt megfűs-tölik a magyar-osztrák határ felől érkezőket, hanem csupán azokat, kik harmadik osztályu vasuti kóupék-ban utaznak. A „Triester Ztg.” legalább ezt tapasztalta.

— **Liszt Cosima**, a zongorakirály leánya s Bü-lovna egykori neje, mult hó végén a protestáns vallásra tért át, s ugyanekkor esküvőjét is megtartá Wagner Richárdal.

— **Pozsony** városa két milliónyi sorsjáték kölcsönt szándékozik felvenni, 40 éven át évi száz ezer forintot törlesztésre, s ez összeggel 1.147,000 ft. adósságát kívánja kifizetni, a többi pedig gyű-mölcsöző befektetésekre fordítja.

— **Vukovics Sebő**, a legnemesebb hazafiak, s a legkitűnőbb szónokok egyike, az 1849-iki igazság-ügyér, maiként tegnap röviden említettük, meghalt. Angliában. A megható gyászírt Úrmányi Miksa kép-vissel közli először Tisza Kálmánnal s valóságában, mivel messziről jöven, örömet kétkedett mindenki. A hír hitelességéhez azonban fájdalom, ma már sem-mi kétség sem férhet, minthogy a „Hon” gyászsze-gélyezett alakban tudatja olvasóival a hiteles forrás-ból merített szomorú hírt. A kitűnő férfiban a fér-fias komolyság és szilárd jellem igazi példányképe hunyt el. Nem öreg még, sőt erőteljes férfi, noha 1811-ben született Fiumében, fiatalága éveit mint tisztviselő Pestmegye szolgálatában töltte. Alispán lett 1843-ban a megye egyik dítiái köve. Az or-szágygyűlésen kitűnt, szabadelvűsége, tudománya és ékesszólása által. Hangjárt, szép szólásáért „or-szágygyűlési csemetyű”-nek nevezték. E néven éne-kelte meg Lisznai Kálmán is az országgyűlési em-lékkönyvben. Résztvett a 48 iki törvények alkotá-sában s a szabadságharcban, mint a Bánság telj-hatalmu kormánybiztosa épp annyit érelt, mint igaz-ságszeretetet tanusított. 1849-ben az igazságügyi tár-czát vette át s az igazságszolgáltatás s a törvény-székek szervezésével a viharok közt is nyugodtan foglalkozott. A katastrofa után hónapokig bujdosott a hazában s 1850-ben jutott Párisba, honnan csak-hamar Londonba ment, s ott töltött 14 hosszú évet tanulmányok és remények közt, méltósággal viselve a száműzetést. Legjobb barátai Mészáros Lázár és Rónay Jácint voltak. Nem tartozott a „tett-párt”-hoz, s a törvényesség újjászülésétől várta a haza jobb sorsát. Hazatérésért nem folyamodott s csak 1866-ban jött vissza s azóta tagja volt a képviselő-háznak. Szemere Bertalan a „Lombok és törisek” című versfüzében szerb születésére czélozva e so-rokat írta róla: „Mint egy csillag lengtél kéklő egünk fölött. Példa, hogy fajtól nem függ a haza-fiság.” Bár igen mozgalmas s pártszenvélyektől izgatott időkhöz élt: ama kevesek egyike volt mindig, kikről senki nem mondott rosszat.

— **A szász király** minden egy hétre elítelt fogolynak kegyelmet adott, aranylakadma alkal-mával.

— **Bukovinából** 4000 görög óhitű vándorolt legközelebb Oroszországba, hol a legszívesebben fogadtattak, ingyen földet kaptak s több évre fel-mentették minden adó, valamint a katonai szolgál-at alól.

— **A magyar- és erdélyországi postameste-rek** a postaintézmény felvirágzása, és a postamasteri kar anyagi helyzetének javítása nézetéből, — a ma-gyar országgyűlési képviselőkhöz kérvényt nyujtot-tak be. A kérvényben a többi között a postamasteri kar a mai kor igényeinek meg nem felelő csekély fizetésének, a forgalom nagyságához mérve, felemel-sét kérelmezi oly formán, hogy a legkisebb fizetés a mostani, 120 ft. helyett, 300 frban állapittassék meg. És a mennyiben jelenleg az irodahelyiség át-egedéseért semmi kárpótlásban nem részesültek ha-nem azt ingyen, minden külön díj nélkül engedték át postai czélokra, jövőben: postairoda fenntartása czim alatt, 100 ft. átalányt huzzanak évenként. A postamesterek sem szolgálatuk ideje alatt nincsenek azon helyzetben, hogy megélni képesek lennének, munkaképtelenség esetében sincsenek biztosítva, mi-vel mint nem állambizaltatnok, nyugdíjra nem tart-hatnak igényt.

— **A szentek statistikája.** A „Magy. s N Világ” közli Raynaud Gottlieb jezsuita művéből a szentek statistikáját. E lajstromból meg lehet tud-ni, hogy sz. Notburga egy és ugyanazon napon szül-te sz. Hixtust, és még hét szentet. Sz. Julia pedig kilencz szentet szült egy napon. Oly szentek is va-nak, kik császárvgás következtében pillantották meg a napvilágot, ilyenek Sz. Lambert, Gerard, Deo-gonus stb. A dajkák közül két szent van, a bábák közül azonban csak egy. Igen nagy testi hibákkal ellátott szentek száma. Van pl. 7 herét, 16 vak, 1 siket, 1 siketnéma, 2 félszemű, 1 kancsal, 3 viz-koros, 3 görvélves stb. Érdekesebb a mű ott, hol a szentek mesterségéről és socialis állásáról szól. A lajs-tromban ezen szentek lehetők: 2 szakács, 12 pap 8 kanonok, 1 cséplő, 3 vinczellér, 2 juhász, 1 juhászé, 2 tehenesé, 1 libaőröz, 10 varga, 2 szabó 1 kárpitos, 3 kovács, 2 ács 2 kömves, 1 harang-öntő, 2 zenész, 2 pék, 1 könyvkereskedő stb. Fel-találhatók továbbá: 6 hercegnő, 3 grófnő, 1 mar-quisse, 2 apród, 5 színész, 1 poroszlo stb. A zárdá-ból kikerülő szentek száma egy legio, ellenben igen csekély a szent királyok és pápák száma. Kissé gu-nyosan hangzik az, hogy a pápákat csak éltőkben és nem egyszerűszimnd holtok után is illetik az „ő szentsége” czímmel. Feltűnőbb még azon körülmény hogy a középkor hatalmas pápai közül, minő pl. VII. Gergely, III. Ince, VIII. Bonifác egy sem iktatta-tott a szentek sorába.

— **Az „Erdészeti lapok”** -ból a tizedik oc-toberi füzet jelent meg változatos tartalommal. Kü-lönösen érdekes Fekete Lajos cikke: A pénzügyi forda ismertetése, mely alapos készütségre utat s egészen új theoriát állít fel. A jelenfolyóiratban töb-bek közt a mult évben elhunyt Ratzeburg, hírneves német erdésznek van egy melegen írt életrajza s az országos erdészeti egyesület ez évi tordai közgyűlé-séről szóló jelentés. E becses folyóirat ára egy évre 6 forint.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Nov. 20-án 5% Metalliques 100 ft. 66.—. Kamat 66.—. Nemzeti kölcsön 100 ft. 70.15. 1860. Kölcsön 103.—. Bankrészevény 978. Hitelin-tézet részvények 335.75. London 10 ft. st. 108.85. Ezüst 107.—. Cs. kir. arany 5.21 Napoleonor 867.—

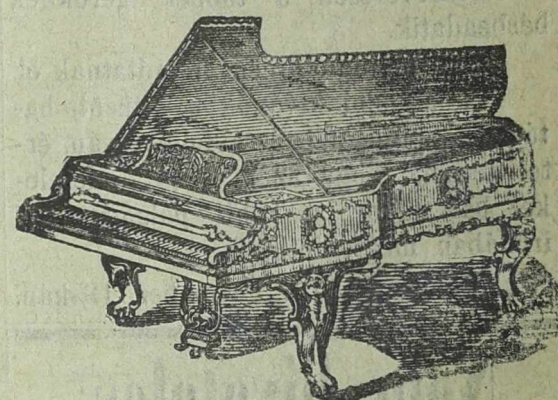
Urbéri kötvények: Magyarországi .80 — Te-meni 79.25. Erdélyi 76.25 Horvátországi 77. 25

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyiltér.)*

Figyelmeztetjük a közönséget, Stein János muzeumegyleti könyvtáros és egy-nyomdász 1873-ik évi képes na-gyobb naptárára, a mely a f. évi de-cember elején fog megjelenni és dús tartalma mellett a miniszteriumok, az erdélyi összes törvényszéki, közigaz-gatási, pénzügyigazgatósági, adó-, pos-ta-, és távirat-hivatali; továbbá az ál-lami és más nyilvános intézeteknek, a legújabb és teljesen hiteles adatok után összeállított tisztii czim- és név-tárát fogja tartalmazni; és így hiva-talnokok, gazdák, magánosok és üzlet-embereknek szükséges, csaknem nél-külözhetlen kézikönyvül szolgálni lesz hivatva. Bolti ára 50 kr.

KOLOZSVÁRTT

DEMJÉN LASZLÓNÁL

kaphatók a legjobb bécsi

zongorák

gyári áron és felelősséggel.

Perl fogorvos

ajánlja magát a t. cz. fogfájásban szenvedő közön-ségnek mindennemű fogorvosi műtét gyors s fájdá-lom nélküli végrehajtására, továbbá mesterséges fo-gak s légnyomatu fogorok legújabb amerikai mo-dor szerinti fájdalom nélküli behelyezésére, fogtő el-távolításra nélkül.

Időegneknek egy fogat egy óra mulva, egy egész fogsort egy nap alatt készítek.

Fogorvosi műtermem a Nemzeti szállodában szám alatt van.

Rendel d. e. 9—12 ig, d. u. 2—5-ig.

Minden betegnek erő és egészségi gyógyszer

és költség nélkül:

Revalesciére Du Barry

Londonból.

Mióta ő szentsége a pápa az izletes Revalesciére du Barry használatát folyton szereztesen imét helyreállított és több orvos és kórház annak hatását elismerte, senki sem kétkel-ezhet e becses gyógytáplálék erejében, s a következő betegsé-geket említiük fel, melyeket e gyógyszer alkalmazása költség nélküli meggyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, lélegzés-, hólyag- és vesebetegségeket, asz-kort, asztmát, köhögést, emésztetlenséget, dugulást, hasme-nést, álmatlanságot, gyengeséget, vérhas, vizkört, lázt, szédü-lést, vértolulást, fülzúgást, rosszullást, hányást még a ter-nesség alatt is, diabetet, melkört, elsoványodást, csúzt, kösz-vényt, sápkort. Kivonat 72,000 bizonyítványból, oly esetekben, melyek minden gyógyszernek ellentállottak.

71,814. számú bizonyítvány

Dover, 1860, dec. 20-kán.

24 éves koromban hagytam oda az egyetemet — szét-roncsolt egészséggel, sem enni sem inni nem voltam képes, bor-zasztó fájdalom és hánys nélkül, folytonosan álmatlan éjjek a testet és lelket elbágyasztották és két évi orvosi kura Lon-donban annyira rosszabbította állapotomat, hogy csontvázszá-aszván ösze áll nyomat 100 fontot, minden tagomban resz-kettem és alig bírtam lábamon megállani. Már felhagytam min-den reményről, midőn megismerkedtem Du Barry Reval-es-ciérel, és a megfizethetlen szer egészségemet 60 nap alatt helyreállította, mely idő alatt a Revalesciére folytonos alk-al-mazása mellett 33 egyegyed fontot nyertem izomban és ide-gerben. Szendvésem hihetetlenek voltak, hálám e becses gyógytápszer iránt végtelen.

Spenzer Péter.

St. Romain des Isles, 1862, nov. 27.

Az égnek hálát! Du Barry Revalesciére 18 évi kinomat mell- és gy.morfájdalmakkal és éjjeli izzadással, fülzúgás és általános gyengeséggel elozlatta és nekem az egészségnek pó-olhatlan kincsét visszaadta.

72,418. számú bizonyítvány

Obergurig, Bautzen mellett (Szászország) 1869 jan. 17-kén. Hosszabb idő óta szenvedtem borzasztó lélegzési fájdá-lmakban, melyek ellen sok helyütt kerestem, de sehol sem találtam segélyt. Mely hálával elismerem, az ön jeles Reval-es-ciérenek hatását; tisztelettel:

Maszling Ernő.

Táplálóból levén mint a hus, a Revalesciére felnőttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja a gyógyszerében. Bádószelvényekben fél iontos 1. 50, 1 iontos 2.50, 2 fontos 4.50, 5 fontos 10 ft. 12 fontos 20 ft. 24 fontos 36 ft. Revalesciére-lapnyitók, szelvényekben 2 ft. és 4 ft. 50. Revalesciére chokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 ft. 288 csészére 20 ft. 576 csészére 36 ft. — Kapható: Barry du Barry és társaknál Bécs, Wallfischgasse 8. sz. Ko-lozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten: Thörök, Prágában: Fürst, J. Brünken: Eder F., Debreczenben: Mihálo-vics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brili F.-nél, Kanizsa: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztori Fe-lixnél, Székes-Fehérvárott: Di-halla Györgynél, Vághelyen: Conlegrer Ignácánál, Varasdon: dr. Halter A.-nál, Agrámtöl-irgalmak gyógyszerárában, azonkívül a bécsi ház zstai és vány vagy utánvét mellett szétküldi.

*) E rovat alatt közzétett csupán a rajtöhatóság irányában vállal felelősséget a Szerk.

(432)

(1—3)

Sz. 3367. 1872.

Árlejtési hirdetmény.

Tordamegye bizottmányának határozata folytán az al-jára—szent-lászlói útvonalon lévő kisbányai szikla repesztés munkálatainak kiadása végett Al-Járában a szolgabírói irodában a folyó év december 12-én d. e. 10 órakor nyilvános árlejtés fog tartatni.—Kikiáltási ár 2100 frt. (kétezer száz frt.). Vállalkozók kötelesek 10% bányapénzt letenni. A kiadás feltételei, valamint a mérnöki terv a hivatalos órákban az alispáni hivatalnál megtekinthetők.

Tordán, 1872. november 18-án.

MIKSA ELEK, s. k. alispán.

(430)

(3—3)

135. 1872.

Közy. szám.

Árverési hirdetmény.

Zilah sz. kir. város közgyűlése által közhírré tétetik, hogy a pálinka korcsmárlási jog az 1873 január 1-től 1875 december-hó utolsó napjáig terjedő időtartamra, az 1872 évi december-hó 10-kén d. e. 9 órakor az aljegyzői irodában 10,000 frt. kikiáltási ár s 1000 frt. bányapénz mellett közárverésen a többet ígérőknek bérbeadtatik.

Zárt ajánlatok nem fogadtatnak el. Vállalkozni kívánók a kiűzött határidőbeni megjelenésre felhivatva, értesítetnek: hogy az árverési feltételeket bár mikor a kebli polgármesteri irodában megtekinthetik.

Zilahon, 1872. november 13-kán.

Nem hivatalos.

(320)

(5—12)

Van-e olcsóbb valami?

1 ft. 50 kr. egy valódi sveczi bronz-óráláncz-mellett, azaz együtt, egy évről jótállás mellett.

50 kr. egy párisi rugany zsebóra finom órálcnczal, medallion és etuival.

65 kr. egy jatek zsebóra-láncz, medallion, etui és kulcsal.

2 ft. 60 kr. egy pompás díszes zsebóra a medallion, etui és kulcsal; ugyanígy zsebrák jobb minőségűek, finomabb kellekkel 3 ft 50 kr. és 4 ft.

1 ft. 50 krért egy sveczi modern porcelán-emallion, etui és kulcsal; és virágokkal emallirozva, igen elegáns s megis olcsó, hasznos szegény és gazdának. Egy évi jótállással.

9 frtért egy valódi angol ezüst chronometer óra, finom henger gépezettel, valódi talmi-arány lánczal, medallion, etui és órákúlcsal és 5 évi biztosítással, hogy ez órák járásukban egy másodpercet sem különböznek.

12 ft. ára egy alkalmas jó valódi remontor óra (Ferencz József császár óra) mely a legjobb készítmény, mit csak gondolni lehet; orvosoknak, lelkeseknek stb. nem ajánlhatók elege ez órák, mivel fényes tanúság bizonyítja, hogy ez órák járásukban egy másodpercet sem különböznek.

15 frtért modern katonasírt kaphatók, könnyű és izléstelenek, s a mi főleg igen pontos és kifogástalan járása és talányzerűleg olcsó, ily órákhoz mindenki egy utazott modern művű ezüst lánczot kap, órákúlcsal, etui, medallion és 5 évi jótállással.

Csak 12 ft. egy ezüst hengeróra valódi arany-órakúlcsal, a rugany, a zsebrák, etui, láncz, etui, medallion, etui és órákúlcsal és 5 évi jótállással.

Csak 15 vagy 20 ft. egy valódi angol horgony-óra, savonett és kettős fedéllel, s a legfinomabb készítmény, egy valódi talmi-arány lánczal, jótállás mellett.

Csak 13 ft. egy valódi angol ezüst- és arany-órakúlcsal, a rugany, a zsebrák, etui, láncz, etui, medallion, etui és órákúlcsal és 5 évi jótállással.

Csak 14 ft. ugyanaz csak finomabb egy keleti kalauzzal.

Csak 16 vagy 17 ft. egy valódi angol Prince of Wales a legnagyobb kaliberű remontor óra, kristály üveggel, valódi nikel gépezettel, tiszta talmi-arány lánczal, medallion és jótállás mellett.

Csak 13 ft. egy talmi-arány óra kettős fedéllel, savonett, rugó, kristályüveg, nikel szerkezet, valódi talmi-arány lánczal, búrtui és biztosító levéllel.

Csak 14 vagy 17 ft. egy egész készített ezüst magyarországi talmi-arány lánczal, búrtui és jótállás mellett.

Csak 18 ft. egy valódi angol finom arany-órakúlcsal, a rugany, a zsebrák, etui, láncz, etui, medallion és jótállás mellett.

Csak 18 vagy 20 ft. a legfinomabb angol horgony-óra rubinon, a legfinomabb talmi-arány lánczal, medallion, búrtui és jótállás mellett.

Csak 20 ft. egy ezüst remontoróra, kulcsal, nikel felhuzható, talmi-arány láncz és medallionnal.

Csak 23, 25, 27 ft. arany horgony-óra, medallion, etui és órákúlcsal és 5 évi jótállással.

Vegetabilis idő-óra, mely minden idő változást 12 órával előbb megmutat, egy darab feketeerdői fali-óra alakban készítté inga és súlyal 60 kr.—Bótor 2, 3, 4, 5, 6, 10 ft.

Pompás zenegepezetek, éghangú melodionok és játékosak Strauss, Ziemer, Offenbach, Rossini és Meyerbeertől stb. Egy 4 dallamú gépezet ára 5 ft 80, 6 dallamú 8 ft.

Zenélő fénykép albumok, 8, 10, 12—15 ft. Zenélő dohánnyal 7 ft 10, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140, 145, 150, 155, 160, 165, 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200, 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280, 285, 290, 295, 300, 305, 310, 315, 320, 325, 330, 335, 340, 345, 350, 355, 360, 365, 370, 375, 380, 385, 390, 395, 400, 405, 410, 415, 420, 425, 430, 435, 440, 445, 450, 455, 460, 465, 470, 475, 480, 485, 490, 495, 500, 505, 510, 515, 520, 525, 530, 535, 540, 545, 550, 555, 560, 565, 570, 575, 580, 585, 590, 595, 600, 605, 610, 615, 620, 625, 630, 635, 640, 645, 650, 655, 660, 665, 670, 675, 680, 685, 690, 695, 700, 705, 710, 715, 720, 725, 730, 735, 740, 745, 750, 755, 760, 765, 770, 775, 780, 785, 790, 795, 800, 805, 810, 815, 820, 825, 830, 835, 840, 845, 850, 855, 860, 865, 870, 875, 880, 885, 890, 895, 900, 905, 910, 915, 920, 925, 930, 935, 940, 945, 950, 955, 960, 965, 970, 975, 980, 985, 990, 995, 1000.

20 kr. egy pontosan mutató zseb napóra compass-hoz talál.

10 kr. egy generalis órákúlcs, mely minden órához talál.

8 ft 50 kr. egy pompás melodion egy hangú zenei gépezet, mely 7 darabot játékos.

Fennebbi órágyártmányok írásbeli jótállás mellett csak.

RIX ANTALNÁL

(Bécs, Praterutca.)

háza minden írásbeli megrendelés intéződj.

BOROK ÁRAI**Karvázy Gyula fűszer- és csemege**

üzletében:

			frt. kr.	
			frt.	kr.
Asztali bor kupás cylvinderben	1 kupa	—	48	—
Grinzingi bor kupás üveg	1 kupa	—	60	—
Grinzingi bor 1/2 kupás	1 üveg	—	30	—
Budai vörös bor 1/2 kupás	1 üveg	—	60	—
Budai vörös bor 1/4 kupás	1 üveg	—	32	—
Egri vörös bor 1/2 kupás	1 üveg	—	70	—
Egri vörös bor 1/4 kupás	1 üveg	—	37	—
Bakator bor 1/2 kupás	1 üveg	—	60	—
Bakator bor 1/4 kupás	1 üveg	—	32	—
Neszmélyi bor 1/2 kupás	1 üveg	—	70	—
Neszmélyi bor 1/4 kupás	1 üveg	—	37	—
Rizling 1/2 kupás üvegben	1 üveg	—	80	—
„ 1/4 kupás üvegben	1 üveg	—	40	—
Francia pezsgő Röderer & comp. Rheims	1 üveg	4	50	—
Francia pezsgő Giber & comp. Rheims	1 üveg	4	—	—
Francia pezsgő Vix Bara	1 üveg	3	75	—
Magyar pezsgő	1 üveg	1	40	—
Muscat Lunel	1 üveg	1	20	—
Scherry, Madeira, Oporto, Malaga	1 üveg	3	25	—

Kupás és 1/2 kupás üvegek 10 kr. és a fertályos üvegek 7 krba számíttatnak és ugyanez árakban visszavétnetnek. (352) (30—*)

(429)

(3—3)

Fontos figyelmeztetés azoknak kiket illet!

A Wehler és Vilson varrógép-társulat New-Yorkban tisztelettel jelenti a t. közönségnek, hogy osztrák-magyarországi főképviseletük, Kolozsvárra nézve csak is Szilly Alajos ural áll őszveköttetésben.

**Jeles és családi használatra leg-
ezélszerűbb varró-gépei,** csak nála szer-
hetők meg, jutányos áron és szilárd jótállás mellett.

Vége figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy ha gépeink bár ki által és bár mi czimen ajánlat-nának, azok nem saját gyártmányunkból eredtek, azok rossz utánzások, s ámitáson alapulnak, e csala már annyira is ment, hogy még bélyegeinket és

czégünket is hamisítani merészlik.

Ujból jelentjük tehát, hogy a valódi s eredeti
Wehler-Vilson varró-gépek
Kolozsvárrt csak is **SZILLY ALAJOSNÁL** (bel-magyarutca 439 szám) kaphatók.

(301)

(16—*)

VICTORIA**biztosító társaság Kolozsvárrt**

(alapítva 1865-ben)

melynek biztosítéki alapja az 1871-ki zárlat szerint törzs- és tartajék
tökében s évi bevételekben

öt milliót

halad, köztudomásra hozza hogy az idei
takarmány és gabona biztosítási üzlet

megnyilván, ezen osztályba vágó minden biztosítási ajánlatok
elfogadtatnak.

Biztosíthatók pedig **tűz** ellen mindennemű **takarmányfé-
lék és gabonák,** szabadban vagy fedél alatt, boglyákban, asz-
tagokban vagy magtárban. Elcséplés után a biztosítás a magra és
tovább foly, ha az iránt jelentés tétetett.

Az **épület** biztosítási osztálynál kiváló figyelembe ajánlatnak a
„Victoria” által életbe léptetett:

„**társas-, árva vagy- és egyházi biztosítás**”
mire nézt külön, rendkívül kedvezményes, díjszabások vannak meg-
állapítva.

Házi berendezések, mint **butor, fehér-, ágy-, ruhanemű**
stb. különös kedvezményben részesülnek a biztosításnál.

Ezekben kívül is biztosítás nyújtatik mindennemű lak- és gazdasági
épületekre, gyárakra, malmokra, vasúti építkezésekre, kereske-
delmi raktárakra, boltokban levő cikkekre, nyers és feldolgozott
anyagokra stb. tűzvillámcsapás, rombolás, robbanás és kihuzczolko-
dás veszélye ellen

Egyszersmind felhivatik a t. közönség
életbiztosítási

ajánlatait is a „Victoria”-nál tenni meg, mely minden irányu módozatai-
ban a legnagyobb előnyöket nyújtja.

Bővebb felvilágosítással, átnézeti könyvekkel, a díjak iránti tájé-
kozással szolgálnak a társasági felügyelők s vidéki ügynökségek

a „VICTORIA” biztosító társaság vezérügynöksége Kolozsvárrt.

Wagner.

Szász.

(426)

(4—10)

TÜZI-FA

a csucsai indóházánál egy hosszú öl
16 forint, a kolozsvári indóházánál
21 forint oszt. érték.

Nagyobb megrendeléseknél engedmény.

KARVÁZY GYULA, Kolozsvárt.**Legujabban megjelentek**

és **Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvárrt
kaphatók:

Néhai VADAS JOZSEF,

kolozsvári első pap és nyugalm. esperes

Egyházi beszédei.

Kiadták: Nagy Péter erdélyi ev. ref. püspök, Szász Gerő ev. ref.
első pap és esperes és Szász Domokos ev. ref. második pap.

Első füzet. Nagy 8-rét. Ára 1 frt 20 kr.

„Hasznos munkát cselekedtünk,” írják a kiadók, „mert a mult évben elhalt, néhai hivatalár-
sunk egy oly iszlának volt hiva és egyik érdemes képviselője, ki nem az üres szódagályban, semmit
mondó frázisokban szeretett pompázni: hanem főnek és mindenek felett valónak tartotta az egyszerű-
séget, a valószágot, a bibliai közvetlenséget és azt a melegséget, mely őszinta hiból és mély meggyő-
ződésből származott, s mely nélkül az erkölcsi, vallásos életben eredményeket felmutatni, teljes
lehetetlenség.”

„Es a mit ő vallott egész pályájának nem mindég virágos folyamában, mi ennek megvalósulá-
sát őszintén óhajtuk ilyenmű egyházi irodalmunkban; és éppen ezért láttuk jónak, kiadni e beszéde-
ket; — ebben keressék az indokot olvasó közönség, papjaink és a kritika.”

Magyarosan.**„A magyarnyelv sajátosságairól”**

írt jegyzetekhez.

Irta Gyergyai Ferencz.

Ára füze 1 frt 40 kr.

A „Reform” e műről ekkép ítélt: „Gyergyai Ferencz ur, egy tudományosan képezett erdélyi nyel-
vész, ki néhány évvel ezelőtt, „a magyarnyelv sajátosságairól” nevű műve által kezdett fölteni.— Je-
len munkája már jóval terjedelmesebb, s alig jöhetett jobbkor, mint épen most. Nyelvünknek honi
„szóamoktól” és idegen csempészeteiktől való megtisztítása képezi most jóskár nyelvészünk egyik fő-
feladatát, s e feladat nem csak szép, de nehéz is.— Nehéz, mert az akadémia nagy szótára óriási
mértvben terjeszti és táplálja a hitet, hogy minden magyar ember született és minden hőbort jóskarat
már nyelvtudomány.”

Különbben a mozgalom a nyelvrontás ellen már nagy hullámokat hajt. A „Nyelvőr” megteszi
kötelességét s az iránti való hibák nagy tárházává lett.— Gyergyai ur jelen munkájával lehető nagy
tért ölel át, s mindenütt alaposágot, s a mi itt nem csekély dolog, **létsz** jegyzet iparkodik nyuj-
tani.— Nem gondolom, ugymond előszavában, hogy készakarva írni valaki nem-magyarosan, sőt azt
hiszem, mindenki ír az szeretére, hogy kitűnő magyarsággal írjon. **hanem az a baj, hogy nem
figyelmeztették rá, mi magyaros, mi nem, és így megszokta a nem-magya-
ros kifejezéseket, nem veszi észre a magyartalanságot, sőt épen helyesnek
véli.** sat. sat. Végül csak azt kívánok, ha a „Magyarosan” mentül nagyobb elterjedést nyerjen,
s így mentül nagyobb hatása sem fog elmaradni.

Kelet tündér világa, vagy Szaif Züliázán szultán.

Arab rege. Ali-bey után fordította Orbán Balázs.
2 rész egy kötetben. Nagy nyolezadrét. VI. 195 és 163 lap.

Ára füze 2 frt. Diszkadás 4 kömetszetű képpel, köve 3 frt.

A regészet, mely a gyerek első sejtelmének, midőn az észtehetség megkezdli működését, a
vencz tárgya; talán egy népnél is Európában nincs inkább kifejldőve, mint nálunk, mely egész koru-
kig megtartá a csudá és természet felettiesség jellemét, mely neműk, óriások, tündérek egy egészen
smeretlen világát tárja fel — keletről veszi eredetét, hol azek a nép száján most is keringnek; a
Nakikok regéi mulattatják a népet az arab tanyákon, a gazdagok szerényeiben, a szilaj beduinok sátrai
alatt, a karavánok éji tanyáin. zajongó városok hús kávéházaiban, melyek gyakran egy csudás képze-
ti világot tárnak fel, de melyek gyakran a nép száján megmaradt történeti eseményeknek s ezredőves
hagyományoknak elburkol s mesés alakot öltött elbeszélései s mintegy előtörténetei is.— Egy ily, de
a legtöbb keleti regéktől eltérőleg összefüggő egészet képez, s az europai irodalomban egész ismeret-
len gyönyört van szerencsém az olvasó közönségnek — a keleti irodalomból — e műben bemutatni.—
Ez egy gyönyörű hősi epos, mely az iszlám ezen bolygó hősnének eseménydús életét ragyogó, meg-
ható és elragadóan szép módonban adja elő, hogy azt valóban az iszlám illúziának tekinthetjük.—
Nagyszerű és csudás mű ez, valódi kincstára a keleti gazdag képzelődés szülte szelleműs s ragyogóan
könyvűd arab költészetnek.

Tartalma: I. Kötet: I. Rishalai arabok. II. Mukattaf az óriás. III. A Nil történetének könyve.
IV. A csudalatos gyűrű. V. Szaif Züliázán és Kamaria. VI. A Khamimeh kertje. VII. Szaif Habesh fe-
je. VIII. Shama. IX. Abuttai málik. X. Kelet. II-dik kötet: XI. A habesh-ek és az arabok. XII. Szul-
án Szaif Züliázán. XIII. Maniatanufusz. XIV. Az asszonyok városa. XV. Ut Szolimán Konutz-ához.
XVI. Ut Szolimán kincstárához. XVII. XVIII. Ataj veh Albedallah. XIX. Szaif Züliázán gyermekei.
XX. Egyiptom földje.

Telekkönyvi oktató.**Irta ÜRMÖSI BOLDIZSÁR FERENCZ,**

erdélyi m. kir. telekkönyvi igazgató.

MÁSODIK JAVITOTT KIADÁS.

Ára 80 kr.

Ugyan csak**Mivel óvjuk meg magunkat a cholera ellen!**

STEIN JÁNOS
könyvkereskedésében
KOLOZSVÁRT
kapható:

**A cholera és annak
hideg vízzel gyógyítása**

Rousse elve szerint és saját tapasztalata után
írta Hahn Tyvadar. II. kiadás. Ára 50 kr.

ERDÉLY
határához
is közeledik!

Máramarosmegye
tiszaölgy járásában is kiűtött!

Ez a kérdés, s megint ez a kérdés!